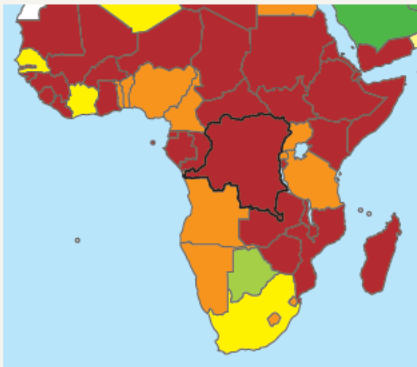

Basfakta (2023)

Folkmängd: 100 miljoner

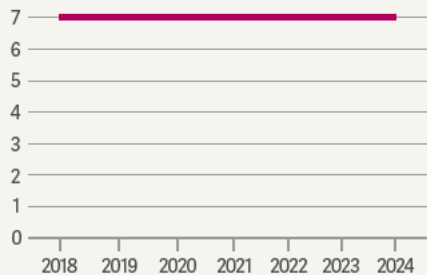
BNP, nominellt: 67,2 miljarder USD

BNP/capita: 673 USD

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Låg offentlig skuldsättning
- + Begränsat externt finansieringsbehov

Svagheter

- Låg valutareserv och dollariserad banksektor
- Mycket svaga institutioner
- Mycket svår affärsmiljö

Bakgrund

Den kongolesiska ekonomin bygger på gruvindustrin som driver tillväxten och står för ca 80 procent av exportintäkterna. Exponeringen mot råvarupriser gör att tillväxt och inflation generellt sett är volatila, vilket var uppenbart vid råvaruprisfallen 2016 och 2020. Den dollariserade ekonomin begränsar centralbankens möjligheter att stimulera ekonomin genom penningpolitiken och dess möjlighet att stödja banksektorn vid en systemkris. Samtidigt är DRK en nycklexportör av de mineraler som i allt större utsträckning efterfrågas i klimatomställningen, exempelvis koppar och kobolt. Under det senaste decenniet har ekonomin växt med i genomsnitt nära sex procent per år. Mot bakgrund av den låga inkomstnivån och den snabbt växande befolkningen är det trots allt en måttlig tillväxttakt. I reala termer har BNP/capita-tillväxten varit mer blygsamma 1,8 procent per år under samma tidsperiod. Med BNP per capita på drygt 600 USD är DRK därmed alltså ett av världens allra fattigaste länder.

Politiskt fortsätter DRK att vara turbulent. I slutet av 2023 omvaldes Felix Tshisekedi till president i ett val som genomfördes i stort sett utan politiska oroligheter. I maj 2024 avväjdes emellertid ett kuppörsök mot presidenten då kongolese-amerikanen Christian Malanga och en grupp på cirka 50 personer lyckades ta sig hela vägen in i presidentpalatset. Korruptionen i landet är hög och dess institutioner tillhör de absolut svagaste i världen. Den ekonomiska tillväxten är i stort sett koncentrerad till Katanga, Kinshasa samt Bas-Congo, vilket ger grogrund till konflikter i provinser som inte är del av den växande ekonomin. Flera lågintensiva konflikter pågår i DRK, framför allt i Ituri och Kivu där cirka 100 väpnade grupper är aktiva. Rebellgruppen M23 tillhör de mest kända, men står endast för en liten del av totala dödliga våldet. Centralregeringen har hittills misslyckats med att lösa konflikterna, som också grannländerna Uganda och Rwanda är djupt involverade i. Katangaprovinzen i sydöstra DRK har också en historia av konflikter, men tillhör numera ett av de stabilaste områdena i landet och står för en stor del av den ekonomiska aktiviteten.

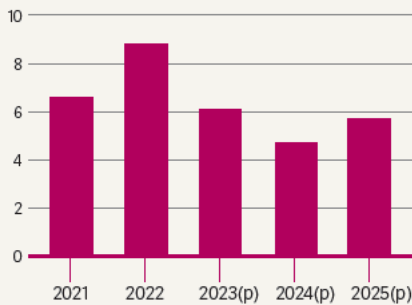
DRK rankas bland de fem mest utsatta länderna i världen vad gäller klimatförändringar enligt University of Notre Dames ND-gain index (184/187 2022). Låg inkomstnivå, stor jordbrukssektor och ytterst begränsade resurser för förebyggande åtgärder bidrar till utsattheten. De ekonomiska konsekvenserna riskerar därmed att bli betydande, inte minst vad gäller statsfinanserna och produktiviteten inom jordbruket.

Fortsatta utmaningar för Tshisekedi

Den kongolesiska ekonomin fortsätter att växa tack vare förhållandevis höga råvarupriser och den expanderande gruvsektorn. Under 2024 togs det tredje anrikningsverket vid Kamao-Kakula-gruvan i drift, vilket innebär att produktionen kommer att öka till 400 000 - 600 000 ton kopparkoncentrat per år. Det gör Kamao-Kakula till den största kopparkoncentratproducenten i Afrika och en av de största i världen. Under de kommande åren väntas ekonomin fortsätta att växa med drygt fem procent per år. Inflationen steg kraftigt 2023–2024, men kommer sannolikt att sjunka tillbaka under det kommande året. IMF:s prognos för 2025 är inflation på 8,5 procent, att jämföra med drygt 17 procent 2024.

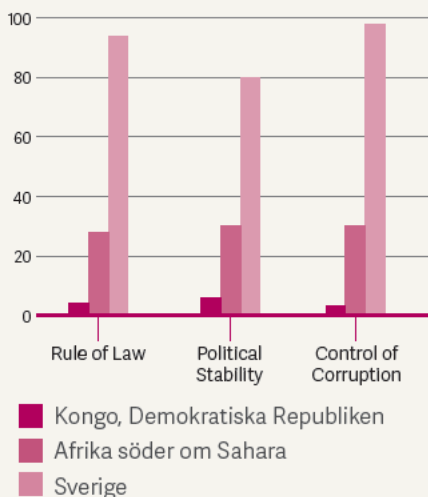
Kongo, Demokratiska Republiken

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Kongo, Demokratiska Republiken

År	MSEK
2023	591
2022	292
2021	157
2020	160
2019	186

Källa: SCB

EKN:s engagemang

Kategori	MSEK
Garantier	985
Utfästelser	1

Under sommaren 2024 slutförde DRK den sjätte och sista uppföljningen av landets treåriga IMF-program, vilket har haft en stabiliserande effekt på ekonomin. Programmet har framför allt haft positiv effekt för betalningsbalansen, där valutareserven stigit till motsvarande drygt två månaders importtäckning, från en tidigare kritiskt låg nivå. Under programperioden har de viktiga utländska direktinvesteringarna i gruvsektorn upprätthållits, vilket också har bidragit till valutareserven. Tshisekedi har instruerat sitt kabinett att söka ett nytt program från 2024. IMF-programmen kommer dock sannolikt innebära begränsade resultat vad gäller de långsiktiga, och välbehövliga, strukturereformerna. Hög korruption och låg reformvilja gör att arbetet med att diversifiera ekonomin och stärka statsfinanserna går långsamt. Trots enorma behov av offentliga investeringar i infrastruktur, sjukvård och utbildning tillhör den kongolesiska statsbudgeten de absolut minsta i världen i per capita-termer. Nationens sparande och investeringar är mycket lågt, motsvarande cirka tio procent av BNP. Det innebär svaga långsiktiga tillväxtutsikter utanför gruvsektorn. Bristen på inhemsk- och utländsk finansiering gör att den offentliga skuldsättningen kommer att sjunka under tio procent under det kommande året, vilket är en mycket låg nivå. Till skillnad från många andra afrikanska ekonomier är därmed DRK:s problem inte överbelåning för investeringar i infrastruktur, utan snarare det motsatta.

Inrikespolitisk turbulens fortsätter att bidra till det allmänt svåra investeringsklimatet och svårigheterna för staten att säkra inhemsk- och extern finansiering.

Kuppförsöket i maj avväjdes snabbt, men påminner om den alltjämt höga turbulensen i DRK:s inrikespolitik. Att en liten grupp beväpnade män på kort tid lyckas ta sig in i det som borde vara den mest hårdbevakade byggnaden i landet, visar också att en större och mer välplanerad kupp skulle kunna vara framgångsrik.

Situationen i landet östliga delar fortsätter att vara besvärlig och det diplomatiska tonläget med Rwanda är fortsatt högt. På begäran av DRK har FN:s fredsbevarande insats MONUSCO avslutats i förtid, vilket innebär en gradvis avveckling av MONUSCO:s närvaro med start 2024. I Sydkivu är avvecklingen i princip genomförd medan den tillfälligt har pausats i Nordkivu och Ituri på grund av en eskalering av våldet i de delarna av landet. Under inledningen av 2024 har striderna mellan regeringstrupper och rebellgruppen M23 intensifierats, vilket har lett till ytterligare cirka en miljon internflyktingar enligt FN. I juni undertecknades en humanitär vapenvila som hittills har varit illa efterlevd. Situationen riskerar fortfarande att utvecklas till en öppen konflikt med Rwanda där även Uganda, som har starka intressen i östra DRK kan dras in. Det skulle vara förödande för ekonomierna i regionen. Därutöver är östra Kongo epicentret för utbrottet av den nya varianten av virussjukdomen Mpox (ca 600 inrapporterade dödsfall under 2024), vilket förvärrar den humanitära situationen i den delen av landet. DRK fick en första vaccinelverans i september, men distributionssvårigheter gör att utbrottet trots det riskerar att eskalera.

Affärsmiljön

Affärsmiljön i DRK är generellt sett mycket svag. Outbyggd infrastruktur, elavbrott och väpnade konflikter i delar av landet utgör huvudutmaningar. Den institutionella kapaciteten är mycket låg med omfattande/oförutsägbar byråkrati

Kongo, Demokratiska Republiken

och underbetalda tjänstemän, vilket bidrar till korruption inom statsapparaten. Rättssäkerheten i landet lider av stora brister och skyddet av äganderätten är svagt. Domstolarna i landet riskerar att påverkas av personer i maktställning och korruption. Därmed är bolagens möjligheter att få en rättvis prövning i domstol begränsade. Till följd av svaga institutioner och politiska svängningar kan gruvbolagens förutsättningar att verka i landet och att transferera intäkter utomlands snabbt förändras. Under 2018 reviderades lagstiftningen för gruvbrytning, vilket bl. a medförde höjda avgifter för gruvbolagen i syfte att öka intäkterna till staten. Sedan 2020 finns en underleverantörslag som innebär att alla underleverantörer till kongolesiska företag måste vara registrerade i DRK och ägas till mer än 50 procent av kongolesiska medborgare. Det innebär svårigheter för internationella företag då kvalificerade och pålitliga samarbetspartners kan vara svåra att hitta. Det svaga och icke-transparenta banksystemet utgör också ett hinder vid internationella överföringar. DRK tillhör de länder som står under särskild bevakning av Financial Action Task Force (FATF) på grund av brister i tillsynen vad gäller penningtvätt och finansiering av terrorism. Det kan innebära svårigheter att hitta en mottagarbank vid transfereringar från DRK. Förhållandevis låga arbetskostnader, hög anrikningsgrad och nya fynd är möjliga vinster för de bolag som väljer att etablera sig inom landets gruvindustri.

EKN:s policy

Fortsatt landriskklass 7 med restriktiv landpolicy. EKN är stängt för statsrisker och för övriga offentliga risker. Vid sådana affärer krävs remburs. För bankrisker krävs remburs (bekräftad eller obekräftad). Vid företagsrisker krävs att motparten har egen hårdvalutaintjäning eller att externt stöd kan påräknas. Därutöver tillämpas förhöjd premiesättning.

EKN:s åtagande och erfarenhet

EKN:s garantigivning till Demokratiska Republiken Kongo är liten. Under de senaste fem åren har EKN garanterat i genomsnitt tre affärer per år. Aktuellt engagemang består nästan uteslutande av en affär inom koppargruvindustrin. Överlag dominerar affärer inom gruvindustrin. Frånsett ett stort dröjsmål under 2020 har betalningserfarenheten varit god under de senaste åren. Aktuellt dröjsmål på 1,6 miljoner kr avser en mindre affär med en exportör av gruvutrustning. Fordringar saknas.